

Bymiljøpakken

Mobilitetsrapport

Pr. 1. januar 2023

- **Biltrafikk:** byindeksen viser at trafikken i desember var ca. 0,8 % høyere enn i desember 2017. Årsindeksen for 2022 viser at trafikken er 3,3 % lavere enn i 2017. Ser man på et glidende 3-års snitt er trafikken 3,8 % lavere enn i 2017. De tre siste årene er imidlertid sterkt påvirket av restriksjoner mot koronapandemien med redusert biltrafikk.
- **Kollektivtrafikk:** Antall busspassasjerer i desember var 2 097 815. Det er en økning på 33 % sammenlignet med desember 2021 og 16% høyere enn desember 2019. Antall passasjerer totalt i 2022 har økt med 26 % sammenlignet med 2021 og 6 % i forhold til 2019.
- **Sykeltrafikk:** I desember ble det registrert xxx xxx syklistere i tellepunktene. Det er en økning på xx % fra desember 2021. Antall syklistere i 2022 viser en økning på x % sammenlignet med 2021. (Oppdaterte data for sykkel var ikke tilgjengelig)
- **Bysykler:** Antall turer med bysykkel i desember var 25 892. Det er en økning på 37 % sammenlignet med desember 2021. Antall turer totalt i 2022 viser en økning på 67 % sammenlignet med 2021, og en økning på 670 % sammenlignet med 2019.
- **Parkering:** Både for Sandnes og Stavanger har antall parkeringer på offentlig P-plasser i sentrum vist en økende trend i 2022 sammenlignet med 2021. Dette skal ses i sammenheng med pandemien.
- **Bildeling:** Bildeling fra Kolumbus ble etablert i 2022. I desember ble delebilene benyttet på 490 turer. Det er en økning i forhold til november på 3 %.

Utvikling i personbiltrafikk

Hovedindikator for nullvekstmålet er byindeksen. Byindeksen beregner prosentvis endring i trafikkmengde av «lette» biler, og er basert på 20¹ trafikktellepunkt innenfor området som omfattes av byvekstavtalen for Nord-Jæren. Nullvekstmålet skal måles ved at trafikktutviklingen vurderes på et treårs glidende snitt som sammenlignes med basisåret 2017.

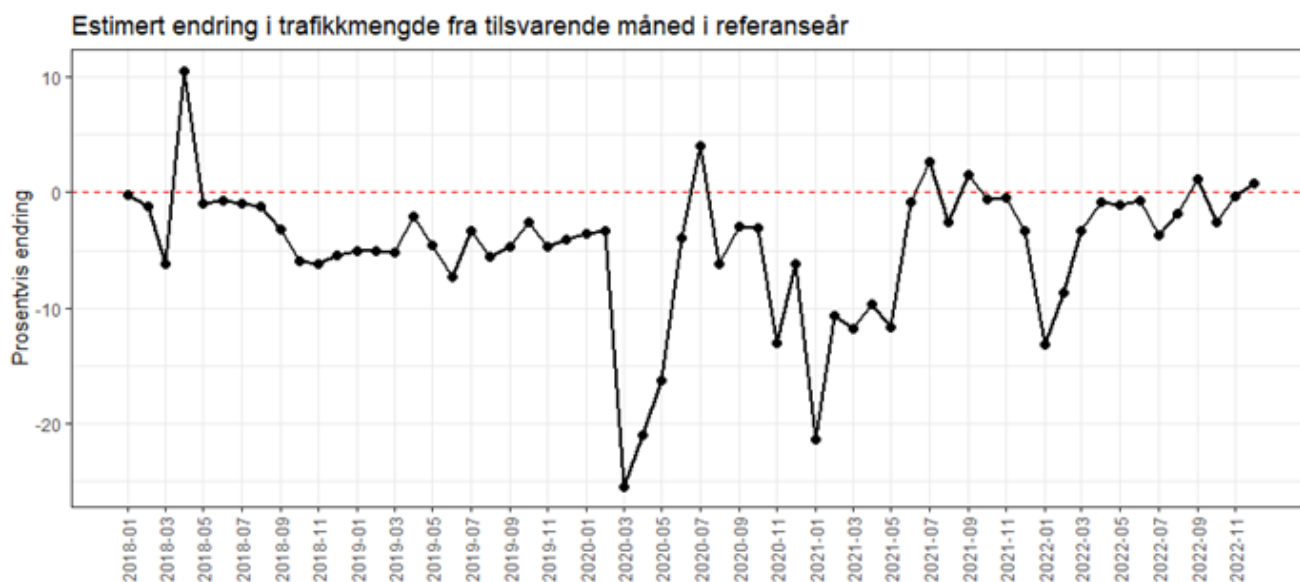
Byindeksen viser at trafikkmengden de siste 3 årene pr. desember 2022 i gjennomsnitt er 3,8% lavere sammenlignet med referanseåret 2017. I store deler av perioden fra mars 2020 til mars 2022 ble trafikken i varierende grad påvirket av tiltak mot spredning av det nye koronaviruset. Trafikken varierte i takt med de til enhver tid gjeldende tiltak. Enkelte tiltak førte til nedgang i trafikken, som utstrakt bruk av hjemmekontor og færre arrangementer der folk kunne møtes fysisk. Oppfordringen om å unngå å benytte kollektivtrafikk dersom mulig, kunne nok isolert sett øke persontrafikken noe, men totalt sett førte tiltakene til mindre biltrafikk. Det glidende treårs snittet, som nullvekstmålet vurderes på, vil derfor vise en «unormal» lav trafikk frem til 2025 når 2020 og 2021 ikke lenger inngår i perioden. Mobilitetsrapporten utdyper dette ved også å vise utviklingen i byindeksen pr. måned og pr. siste 12 måneder.

Figur 1 viser den prosentvise endringen trafikkmengde for "lette" biler, pr. måned, fra januar 2018 til og med desember 2022, målt mot trafikkmengden i tilsvarende måned i 2017. Basisåret 2017, utgjør nullpunktet i figuren. Når kurven ligger over nullpunktet har det vært vekst sammenlignet med tilsvarende måned 2017 og når den ligger under har det vært en nedgang i trafikken sammenlignet med tilsvarende måned i 2017.

Månedsindeksen viste en økning de to siste månedene av 2022 og i desember var trafikken 0,8% høyere enn i desember 2017. I 2022 er det to måneder (september og desember) hvor trafikken har vært høyere enn tilsvarende måned i 2017. I 2019, som var siste normal-år, lå trafikken stabilt under 2017-nivå gjennom hele året.

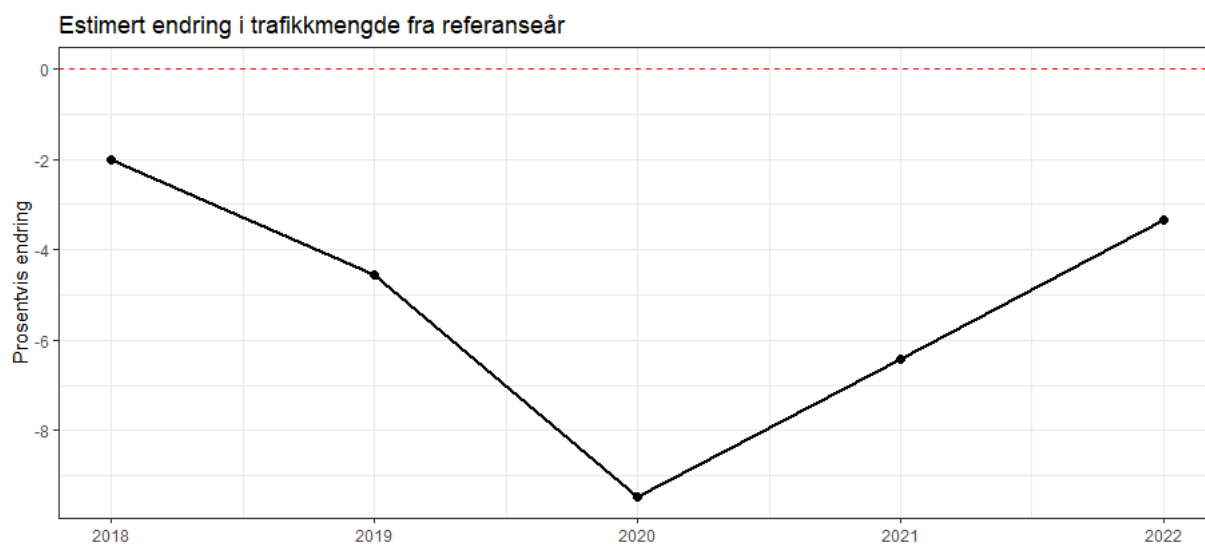
---

¹ Byvekstavtalen for Nord-Jæren legger opp til 24 tellepunkt for by-indeksen. Endring i metodikk for beregning av by-indeksen høsten 2022 innebærer at 4 av punktene ikke kan benyttes fordi de ikke var operative i basisåret 2017.

Figur 1 Prosentvis endring i antall «lette» biler registrert i tellepunktene i perioden januar 2018- desember 2022 målt mot tilsvarende måned i 2017

Figur 2 viser hvordan indeksen for de siste 12 måneder har utviklet seg (i denne rapporteringen utgjør det årsindeksen for 2022).

Figur 2 Estimert prosentvis endring i trafikkmengde for perioden januar-desember sammenlignet med januar -desember i referanseåret 2017.

Årsindeksen viser at trafikken i 2022 er 3,4 % lavere enn samme periode i 2017. Det er 1,2 prosentpoeng høyere enn samme periode i 2019 som er siste normalår før pandemien. Det er også av betydning at de to første månedene av 2022 var preget av koronatiltak, med redusert biltrafikk, og økningen fra 2019 er derfor større hvis man ser bort fra de to månedene med tiltak.

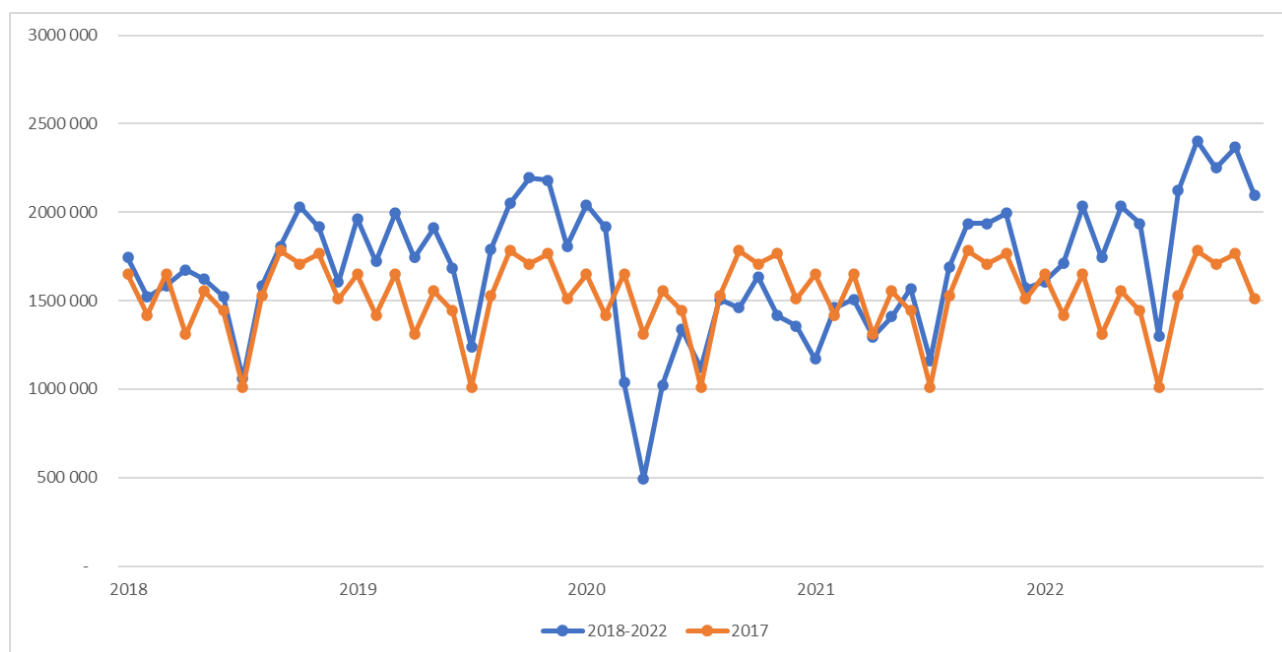
Selv om biltrafikken på Nord-Jæren ligger under 2017 nivå, ser vi en stigende trend etter koronapandemien.

Den nasjonale vegtrafikkindeksen for 2022, som er basert på 800 trafikkregistreringspunkt over hele landet, viser at det var 3,5 % mer trafikk i 2022 enn i 2021. Utviklingen for lette kjøretøy isolert viser en økning på 4 %.

Utvikling i antall busspassasjerer

Antall busspassasjerer måles ved telleapparat som er installert i alle bussene. Figur 3 viser utviklingen i antall busspassasjerer pr. måned fra januar 2018 til og med desember 2022, målt mot basisåret 2017.

Figur 3 Antall påstigninger på buss pr. måned fra januar 2018 til og med desember 2022 målt mot 2017

Figuren viser en økning i antall passasjerer fra 2018 og ut 2019. I februar/mars 2020 kom koronapandemien med strenge smitteverntiltak, hvor befolkningen i perioden ble frarådet å benytte kollektivtransport. Dette medførte et stort fall i antall busspassasjerer. Fra et bunnivå i april 2020 har trenden vært stigende, men med noen svingninger som i stor grad knyttes til endringer i smitteverntiltakene.

Antall busspassasjerer i desember var 2 097 815. Det er 33 % høyere enn i desember 2021 og 16% høyere enn i desember 2019, som er det siste «normal» året.

Antall passasjerer totalt for 2022 er 23 605 891. Det er ca. 4,9 mill. flere passasjerer enn i 2021 og tilsvarer en økning i passasjertallet på 26%. Den høye veksten i desember 22 mot 21 skyldes i stor grad at det ble innført noen restriksjoner med hensyn til covid19 mot slutten av året i 2021. Den «nedstigningen» vart noen uker inn i 2022.

I forhold til 2019, har antall påstigninger økt med ca. 1,3 mill., som tilsvarer en økning i passasjertallet på ca. 6%. Utvidelse av rutetilbudet og reduksjon i takstene i oktober 2020 forventes å være en medvirkende årsak til passasjerveksten fra 2019 til 2022.

Utvikling i antall syklist

Det har vært noen utfordringer med dataoverføringen for sykkeltelepunktene. Det pågår nå en gjennomgang og kvalitetssikring av dataene for 2022. Sekretariatet regner med å kunne presentere tallene for sykkel på styringsgruppemøtet.

Antall syklist registreres i 23 tellepunkt innfor området som omfattes av Byvekstavtalen. Tellepunktene er etablert av Statens vegvesen og utgjør grunnlaget for beregning av en årlig sykkelindeks for Nord-Jæren. Figur 4 viser utvikling i antall syklist registrert i tellepunktene² i perioden januar 2021-desember 2022.

Figur 4 Antall syklist registrert i tellepunktene pr. måned i perioden januar 2021 til desember 2022

Figuren viser at det er betydelig sesongvariasjon i antall syklist som registreres i tellepunktene, hvor det laveste nivået ligger mellom 80 000-90 000 i desember og januar til mellom 300 000-320.000 i juni, august og september.

I desember ble det registrert xxx xxx syklist i tellepunktene. Det er en økning på X% fra desember 2021. Totalt antall syklist i 2022 viser en økning på X % sammenlignet med 2021.

Det er kort historikk på denne dataserien og 2021 var et år med koronatiltak. Fra 2019 til 2020 var det en økning i antall syklist i de største byområdene som ble tilskrevet tiltakene som ble innført mot koronapandemien, som anbefalingen om ikke å bruke kollektivtrafikk.

Tekniske problemer med enkelte målepunkt medfører at enkelte målingene er erstattet med estimerte verdier. Tallene skal derfor leses med forbehold.

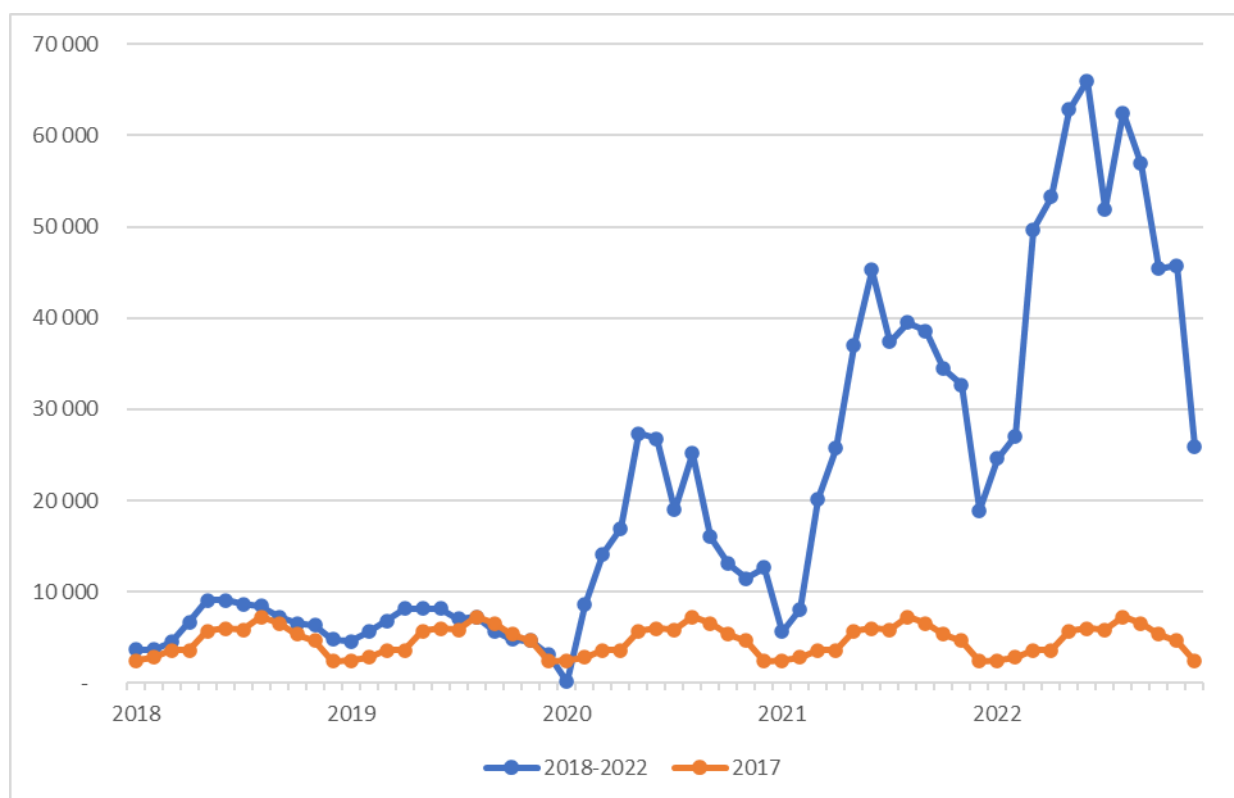
---

² Ved datautfall på et tellepunkt benyttes fjorårets verdi korrigert for endring i det tellepunktet med flest registreringer.

Utvikling i bruk av bysykkel

Figur 5 viser utvikling i antall turer³ med bysykkel pr. måned fra januar 2018 til og med desember 2022, sammenlignet med 2017. Fra 3. februar 2020 ble Rogaland et av få områder i verden med elektriske bysykler inkludert i kollektivtilbudet. Full integrering av bysykkel i kollektivtilbudet har så langt vært en stor suksess. Bruken av bysyklene har vært i sterk vekst siden ordningen ble innført.

Figur 5 Utvikling i antall turer med bysykkel pr. måned i perioden fra januar 2018 til oktober 2022

Trenden viser en sterk økning i antall turer, men med en tydelig sesongvariasjon gjennom året hvor juni og august har høyest antall turer. Tallene for juli er noe lavere som følge av ferieavvikling. I desember ble bysykkel benyttet på 25 892 turer. Det er en økning på 37 % i forhold til desember 2021.

I 2022 er bysykkel benyttet på 571 960 turer. Det er en økning på 228 500 turer, tilsvarende 67%, i forhold til 2021. I forhold til 2019 har antallet turer økt med 497 720, som tilsvarer 670 %.

³ Leieforhold med kortere varighet enn 3 minutter telles ikke med i statistikken som en tur. Så korte leieforhold er mest sannsynlig en sykkel som settes tilbake i stativet for å byttes med en annen e.l.

Tilbudet er fortsatt under utvikling. Det etableres flere ladestasjoner og flere sykler blir satt inn i ordningen.

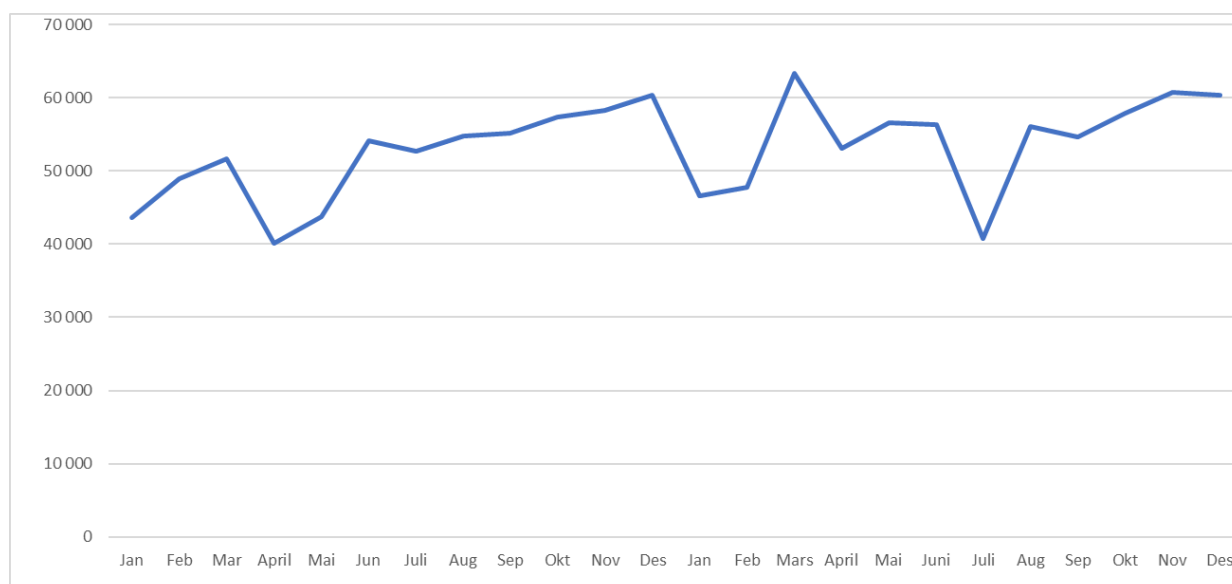
I en spørreundersøkelse blant brukere av bysyklene oppga over halvparten at bysyklene hadde erstattet en eller flere turer med bil den siste måneden. I gjennomsnitt erstatter bysykkelen 15 000 bilturer pr. måned, (ref. Kolumbus Årsrapport 2021).

Parkering

Figur 6 og 7 viser utviklingen i antall solgte parkeringer (via app eller billett) på offentlig parkeringsplasser i sentrum av henholdsvis Sandnes og Stavanger. Ut over de offentlige parkeringsplassene er det privat drevet parkeringshus/parkeringsplasser knyttet til kjøpesentre og butikker. Disse inngår ikke i tallgrunnlaget. I Stavanger er det noe gratis korttidsparkering som ikke er med i oversikten. Sandnes sentrum har ingen gratis offentlig parkering.

Parkering i Sandnes sentrum

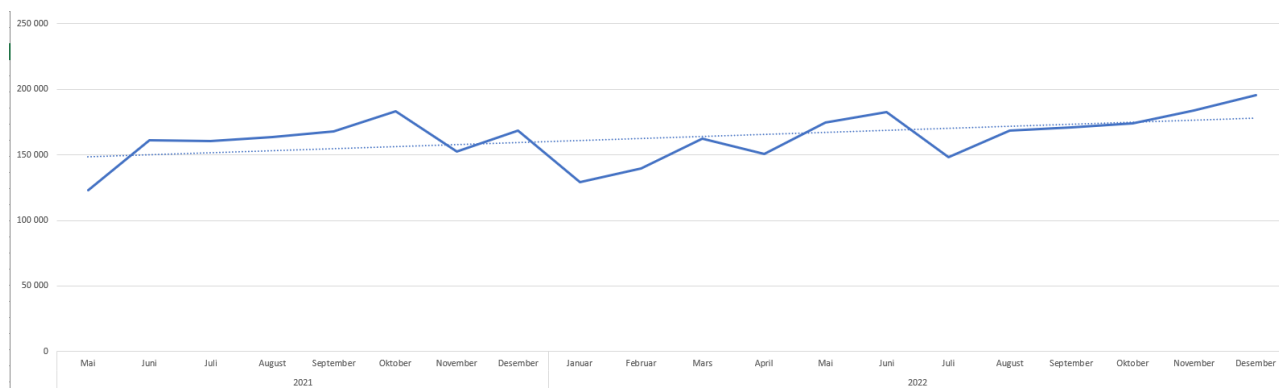

Figur 6 Utvikling i antall parkeringer pr. måned på offentlige parkeringsplasser i Sandnes sentrum i perioden jan. 21-des. 22.

Figuren viser en økning i antall parkeringer på offentlige parkeringsplasser i Sandnes sentrum fra 2021 til 2022 på ca. 5 %. For desember måned isolert sett er det en marginal økning i antall parkeringer på 0,1 % sammenlignet med desember 2021.

Parkering i Stavanger sentrum

Figur 7 Utvikling i antall parkeringer pr. måned på offentlige parkeringsplasser i Stavanger sentrum i perioden jan. 21-des. 22

Figuren viser en svak økning i antall parkeringer på offentlige parkeringsplasser i Stavanger fra 2021 til 2022. Utviklingen må imidlertid sees i sammenheng med pandemien, som utløste store fall i parkeringsbelegg i perioder med strenge tiltak.

Parkeringsbelegget fra før pandemien slo til i mars 2020, hadde over flere år hatt en svakt fallende trend, som skyldes økt bruk av kollektiv, mer sykkel og gange. I perioden fra mars 2020 til og med februar 2022 endret parkeringsbelegget seg radikalt i perioder på grunn av pandemien. Parkeringsbelegget fulgte i stor grad de ulike tiltakene som ble innført. Jo strengere tiltak, jo lavere parkeringsbelegg. Pandemiltakene varte helt frem til mars 2022. Fra og med februar 2022 og til og med desember viser tallene en svak økning (bortsett fra måneder med ferieavvikling). Parkeringsbelegget er nå mer likt slik det var i 2019.

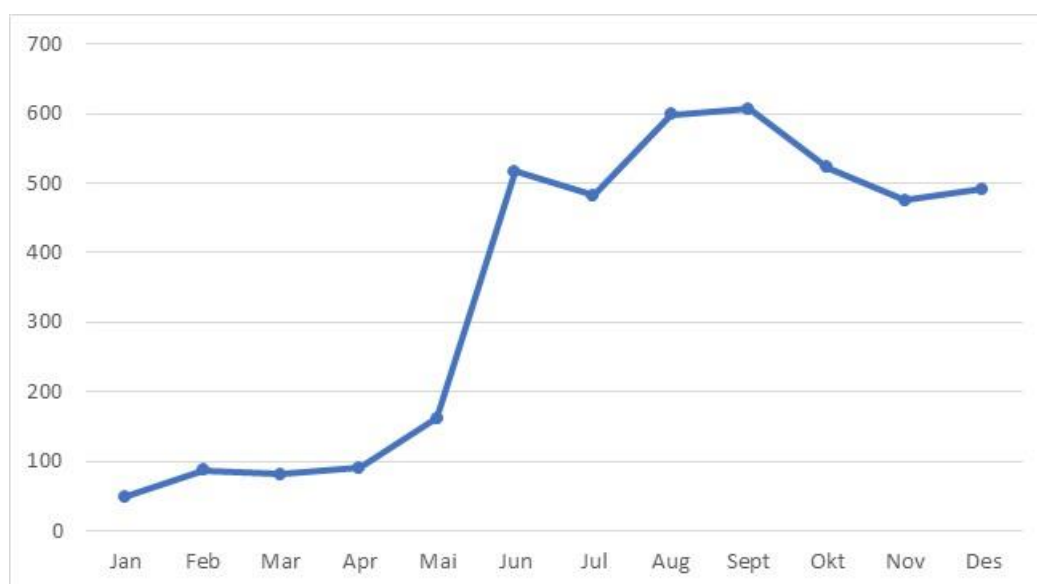
På grunn av usikkerheten som har oppstått som følge av ettervirkningene av pandemien, bør en følge parkeringsbelegget i sentrum over tid for å se utviklingen. Det er alt for tidlig å konkludere i forhold til utviklingen fremover.

Bildeling

I 2022 etablerte Kolumbus bildeling som et nytt mobilitetstiltak på Nord-Jæren. Ordningen er fortsatt i en oppbyggingsfase. Det er to billeverandører i ordningen, Move about og Get around. Det er nå 39 biler tilgjengelig i Kolumbus sin bildeleordning. Bilene er per dags dato tilgjengelige på følgende steder: Innovasjonsparken på Ullandhaug, 2020park, Universitetet i Stavanger, Parkeringsplassen på Jernbanelokket, Parkeringshuset på Jorenholmen, Parkeringshuset ved Stavanger Forum, Erichstrupsgate i Stavanger sentrum, Hillevåg torg, Olav Kyrres gate, Nymans vei

Antall turer med delebil pr. måned er vist i figur 8.

Figur 8 Utvikling i antall turer med delebil fra Kolumbus delebil-ordning fra januar til desember 2022

Det har generelt vært en positiv utvikling i bruken av delerbiler siden ordningen ble etablert. I desember ble 491 turer gjennomført med delebil fra Kolumbus. Det er en økning på 3 % fra november. Totalt antall turer med delebil i 2022 er 4 165. Siden juni, hvor antall biler økte betydelig har antall turer pr. måned ligget mellom ca.5-600 turer pr. mnd.